

Αθήνα, 6 Οκτωβρίου 2017

Δελτίο Τύπου

Πόρισμα για την άρνηση αναισθησιολόγων να προβαίνουν σε τεχνητή διακοπή κύησης

Πόρισμα σχετικά με την άρνηση αναισθησιολόγων του Γενικού Νοσοκομείου Σάμου να προχωρούν σε τεχνητή διακοπή της κύησης για λόγους συνείδησης απέστειλε ο Συνήγορος του Πολίτη στον υπουργό Υγείας κ. Ανδρέα Ξανθό.

Το πόρισμα διαπιστώνει:

-Όσον αφορά τα συγκεκριμένα περιστατικά, υπήρξε μία αιφνίδια και συλλογική μεταστροφή ιατρών σε θέματα συνείδησης, αφού στα χρόνια που υπηρετούν στο Γενικό Νοσοκομείο Σάμου δεν προβλήθηκε στο παρελθόν σχετικό αίτημα και οι τεχνητές διακοπές κύησης διεξάγονταν κανονικά και σύμφωνα με τις διατάξεις της νομοθεσίας. Επίσης, προέκυψε με σαφήνεια ότι η άρνηση συνδέεται με προβλήματα συνεργασίας των ιατρών που την προέβαλαν με άλλους συναδέλφους τους. Επομένως, γεννάται η υποχρέωση της διοίκησης να διερευνήσει την ενδεχόμενη διάπραξη πειθαρχικού παραπτώματος.

- Όσον αφορά το δικαίωμα των γιατρών σε άρνηση διακοπής κύησης για λόγους συνείδησης, αυτό είναι απολύτως κατοχυρωμένο και θα πρέπει να το λαμβάνουν υπόψη οι διοικητικές αρχές των δημόσιων νοσοκομείων κατά τον προγραμματισμό και την οργάνωσή τους, ιδίως όταν πρόκειται για ιατρούς που, όπως στη διερευνώμενη περίπτωση, είναι οι μόνοι αναισθησιολόγοι του μοναδικού δημοσίου νοσοκομείου του νησιού και από την ομαδική μεταστροφή της βούλησής τους πλήττονται κυρίως οι οικονομικά ασθενέστερες γυναίκες του νησιού.

- Όσον αφορά την ελευθερία της εγκύου σε τεχνητή διακοπή της κύησης αυτή είναι νομοθετικά κατοχυρωμένη στη χώρα μας από το 1986. Επομένως η άρνηση συνείδησης του ιατρού δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να αναιρεί την ελεύθερη επιλογή της εγκύου.

Αναλυτικότερα:

Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, ο Συνήγορος του Πολίτη αναγνωρίζει τη σημασία του δικαιώματος άρνησης για λόγους συνείδησης που είναι εξίσου κατοχυρωμένη για τους ιατρούς του δημοσίου συστήματος υγείας. Δεν πρέπει ωστόσο η άσκηση του εν λόγω δικαιώματος να είναι ανεξέλεγκτη, αφού δεν επιτρέπεται να εμφολωθούν άλλου τύπου αξιολογήσεις, ούτε και να αποσκοπεί στην αποδέσμευση αυτών που το ασκούν από το υπηρεσιακό ή δεοντολογικό καθήκον για άλλους λόγους από λόγους συνείδησης.

Επομένως, η πολιτεία, μέσω των εκάστοτε αρμόδιων οργάνων, οφείλει να διερευνά τον σύννομο χαρακτήρα της άσκησης του δικαιώματος άρνησης, αν εγείρονται αμφιβολίες ως προς την ειλικρινή επίκλησή της και τους επιδιωκόμενους σκοπούς. Επιπλέον, η οριοθέτηση και η περιφρούρηση της νόμιμης άσκησης του δικαιώματος άρνησης του ιατρού (σύμφωνα με το άρθρο 31 παρ. 1 ν. 3418/2005), θα πρέπει να αποτελέσουν μέριμνα εξίσου και του ιατρικού κόσμου, μέσω των ιατρικών συλλόγων, ώστε να συμβαδίζει με τον επιδιωκόμενο σκοπό της προστασίας του ιατρού από την εργαλειοποίηση.

Ο Συνήγορος του Πολίτη ζητά να ληφθεί μέριμνα για την εξισορρόπηση της άσκησης του δικαιώματος άρνησης για λόγους ηθικής συνείδησης με την εκπλήρωση των υπηρεσιακών καθηκόντων των ιατρών του δημοσίου συστήματος υγείας. Ενδεικτικά προτείνεται οι ιατροί του δημοσίου συστήματος υγείας να δηλώνουν εγκαίρως, ήδη κατά την πρόσληψη, την όποια αντίρρηση συνείδησης, όσο και τη μεταστροφή της στάσης τους και τη μεταγενέστερη αλλαγή των πεποιθήσεών τους.

Ιδίως σε νησιά ή απομονωμένες περιοχές, λόγω του περιορισμένου αριθμού παρόχων υπηρεσιών υγείας, έχει προταθεί να τηρείται και να επικαιροποιείται ανά τακτά διαστήματα κατάλογος των μελών των ιατρικών συλλόγων που έχουν ανάλογα προβλήματα συνείδησης, ώστε να γνωρίζει κάθε γυναίκα σε ποιον γυναικολόγο πρέπει να απευθυνθεί, για να λάβει τις υπηρεσίες που επιθυμεί.

Παρόμοιος κατάλογος θα μπορούσε να τηρείται και στο Υπουργείο Υγείας, ώστε κατά το δυνατόν να αποφεύγεται η τοποθέτηση στο ίδιο δημόσιο νοσοκομείο περισσότερων ιατρών που ασκούν το δικαίωμα άρνησης για λόγους ηθικής συνείδησης και να μην παρακωλύεται έτσι η λειτουργία του. Εξυπακούεται ότι ζητήματα τήρησης εντός τέτοιου αρχείου θα πρέπει να αντιμετωπιστούν εγκαίρως σε συνεργασία με την Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα .

Τέλος, ο Συνήγορος του Πολίτη τονίζει ότι θα πρέπει να διαφυλαχθεί η ελευθερία της εγκύου να προσφεύγει σε τεχνητή διακοπή κύησης (υπό τους όρους του άρθρου 304 παρ. 4 ΠΚ) και να απεμπολούνται πρακτικές που τη θέτουν υπό αίρεση ή αναζωπυρώνουν συζητήσεις περί της νομιμότητάς της. Υπ' αυτήν την έννοια, θα πρέπει η διαδικασία πρόσβασης των εγκύων σε τεχνητή διακοπή κύησης στα δημόσια νοσοκομεία κατά τις 12 πρώτες εβδομάδες κύησης να κινείται εντός των προβλέψεων του νόμου και να μην εξαρτάται η άσκηση του δικαιώματός τους από όρους ή διαδικασίες χωρίς νομικό έρεισμα.

Πληροφορίες: ☎ 213 1306 712, 213 1306670, press@synigoros.gr